

Een tweeling voor de muziek

Van onze redactrice
Dorien Knockaert

ROTSELAAR.

VOOR innovatie moet je niet altijd in een universiteit zijn. Wie de Kelstone wil bewonderen, moet langs slingerende wegen het Hageland in trekken, waar Jan Van Kelst op de zolder van een oude herenhoeve elke dag een beetje beter kennis maakt met zijn uitvinding. Het is een elektrisch muziekinstrument dat bestaat uit twee liggende planken op een statief, elk bespannen met negen snaren, die je niet betokkelt, maar indrukt. Alsof je een gitaar en een basgitaar voor je op tafel zou leggen, en daar dan piano op zou spelen.

De Kelstone kan perfect klinken zoals een gitaar en een bas samen, maar opent ook nieuwe mogelijkheden. „Iedereen die hem komt uitproberen, doet er weer iets anders mee”, zegt Van Kelst. Hij demonstreert hoe je er zowel jazz als folk als reggae uit kan halen, maar hij denkt dat het instrument ook voor polyfonie interessant kan zijn. „Je kunt hier zo virtuoos op worden als je wil. Maar uiteindelijk geloof ik vooral in simpele muziek. Bijna alle goede songs zijn simpel.”

Jan Van Kelst (artiestennaam: Kelst) is geen instrumentenbouwer, maar een singer-songwriter en het was met die passie voor ogen dat hij de Kelstone ontwikkelde. „Componeren doe je in je eentje. Terwijl de meeste liedjesschrijvers eerst een melodie bedenken en die dan opnemen om er een baslijn bij te maken, kan ik de twee tegelijk uitwerken.” Veel muzikanten doen zoiets tegenwoordig toch gewoon op de computer? „Ja, maar daarop heb je zoveel mogelijkheden, dat het moeilijk wordt om je gevoel te volgen.”

Hij werkt nu zonder computer en zonder bandrecorder. „Ik leerde eindelijk ook notenschrift, om mijn liedjes te bewaren. Nu voel ik me veel meer een vakman.” Om op te treden heeft hij alleen nog een drummer nodig — zijn krappe muziekamertje volstaat als repetitieuimte.

Gemakkelijker

Een derde, geperfectioneerde versie van het instrument is zopas afgewerkt, de octrooi zijn aangevraagd. Van Kelst geeft binnenkort in het Depot in Leuven zijn eerste concert met de Kelstone, bijgestaan door een groep vrienden, van wie er zich twee aan het nieuwe instrument zullen wagen. Zijn geesteskind is klaar om een eigen leven te gaan leiden.

„Ik kwam op het idee via de Chapman stick, ook een soort plank met snaren waar je op hamert, maar die je moet voorhangen zoals een gitaar”, vertelt Van Kelst. „Er waren al zoveel gitaristen, dus besloot ik vijftien jaar geleden om me in dat instrument te vervolmaken — zo zou ik misschien opvallen. Maar het liep nooit hele-

Er bestaan drie exemplaren van en er kunnen amper drie mensen op spelen. Maar de Kelstone, een uitvinding van de singer-songwriter Jan Van Kelst, is klaar voor de wereld.

Jan Van Kelst: „Ik hoop dat mijn instrument een massaproduct wordt.” © Koen Bauters

maal lekker en om het eens anders te proberen, legde ik mijn Chapman stick op tafel. Toen zag ik in een flits de Kelstone voor me, een instrument dat veel beter zou kloppen.”

Twee jaar geleden begon hij zijn idee vorm te geven, zonder voorkennis of literatuur over instrumentenbouw. Van Kelst vroeg steun aan het IWT (Vlaams instituut voor de aanmoediging van Innovatie door wetenschap en technologie), maar kreeg die niet omdat hij niet samenwerkte met specialisten. „Dus bezorgde ik mijn plan aan het Centrum voor Muziekinstrumentenbouw in Puurs, dat geen fundamentele problemen zag in het ontwerp, maar wel heeft geholpen bij de verbetering.” Het IWT draaide bij.

Maar de Kelstone doorstond ook al met glans een ergonomische keuring. „Het instrument is minder belastend dan een gitaar, waarvoor je je linkerhand altijd in een bocht

moet houden, en het is ook eenvoudiger aan te leren dan piano, omdat je je twee handen niet parallel, maar gespiegeld beweegt wanneer je de baslijn en de melodie samen speelt.” Je hoeft bovendien niet stil te zitten, benadrukt Van Kelst. „Je kan een beetje meedansen en fysieke expressie in je spel leggen. Dat is belangrijk voor mij.”

Het is geen must om de twee planken of ‘armen’ tegelijk te bespelen; je begint het best met maar één helft. „We gaan ze apart verkopen, ze kunnen elk perfect functioneren als alternatief voor een gitaar of een basgitaar. In principe wordt het nu dus ook mogelijk voor mensen met maar één arm om de rol van bassist of gitarist op zich te nemen.”

Van Kelst oefent al langer dan een jaar vier uur per dag op zijn

Kelstone. „Je begint van nul. Gitaristen die hier binnen komen en er meteen op beginnen te spelen als op een soort gitaar, lopen tegen de lamp. Pianisten zijn er meestal sneller mee weg, omdat ze het als iets nieuws beschouwen.”

Heeft Jan Van Kelst al nagedacht over een strategie om de wereld voor zijn Kelstone te winnen?

OP TERMIJN MOET EEN KELSTONE GOEDKOPER ZIJN DAN EEN GITAAR

„Mijn hele masterplan draait rond muziek. Ik ben in de eerste plaats singer-songwriter.

Dus ga ik nu optreden en muziek opnemen met mijn Kelstone. Het nieuwe instrument zal de aandacht vestigen op mijn muziek, en mijn muziek zal het instrument promoten: kruisbestuivend”, zegt hij met een glimlachje. Zijn eerste release is „Soul”, een liedje met een clip die op de site van Kelst te bekijken is.

Als een grote fabrikant als Fender of Gibson zijn instrument op grote schaal wil produceren, wil Van Kelst daar zeker over praten. „Er bestaat in ieder geval een markt voor. Maar welke vaart het zal lopen, weet niemand. Ik hoop dat het een massaproduct wordt.”

Wat nu in Rotselaar staat, is het oermodel. Maar de Kelstone mag bestaan in alle stijlen en soorten, vindt Van Kelst. Hij droomt van een ferrarirode versie, en van een witte met gouden sleutels. En hij broedt op plannen voor een akoestische Kelstone.

Eerst moet het instrument in eigen land wortel schieten. „Ik wil het aan zoveel mogelijk muzikanten uitlenen. Mannen als Piet Goddaer, Ronny Mousse of Daan, die overal muziek mee kunnen maken.”

Zopas kwam de eerste e-mail binnen van een kandidaat-koper. Wie wil, heeft binnen de maand zijn eigen Kelstone, zegt Van Kelst. Maar een prijs

wil hij er nog niet op plakken. „Dat is moeilijk. Ik werk met onderaannemers en kan niet goed schatten hoe arbeidsintensief de productie is. Er wordt nog gewerkt aan programma's om onderdelen computergestuurd te ontwikkelen. Maar op termijn moet een Kelstone goedkoper zijn dan een gitaar.”

Twaalf stielen

Jan Van Kelst noemt zijn instrument graag een muzikale matrix, „omdat ik ervan overtuigd ben dat er een heleboel figuurtjes inzitten die ik er nog niet uitgehaald heb”. Hij vergelijkt het ook met de overgang van de ski's naar het snowboard. Maar hij weet evengoed dat niet elk idee tot een goed einde komt, en dat succes van korte duur kan zijn.

Hij is een man van twaalf stielen en dertien ongelukken. „Ik studeerde voor burgerlijk ingenieur, maar na mijn kandidatuur hield ik het voor bekeken, omdat ik muzikant wilde worden. Ik had een heleboel baantjes: in de horeca, in de bouw... Vaak draaide het op niets uit.”

„In de jaren tachtig was ik bekend met de Sam Cooke Singers. We scoorden een hit met een protestliedje tegen de new beat. Wij, muzikanten, hadden jaren geïnvesteerd in ons instrument en plots kon de eerste de beste slimmerik steenrijk worden door een paar beats uit zijn computer te halen. Mijn liedje heette 'So sad' en ik meende het echt. Dat waren mijn *fifteen minutes of fame*.”

Hij bleef muziek maken, maar het vlotte niet zoals hij wilde. Gedesillusioneerd trok hij naar Frankrijk, waar hij zich als ontwerper vestigde. Het werd een financieel fiasco. Zijn lampen, halogeenspotjes in lichte structuren van geplooid kabels en plankjes of keien, sieren nu zijn zolder. Hij demonstreert ook een stapelbaar ergonomisch krukje waar hij nog wel mogelijkheden in ziet.

Maar de Kelstone gaat nu voor en lijkt het meest solide project dat hij ooit op poten zette. „Er zijn veel fouten die ik al gemaakt heb en die ik nu kan vermijden. Omdat ik meer een dromer ben dan een zakenman, heb ik de steun gevraagd aan zeven mensen met meer verstand van ondernemen.” Een van de zeven wijzen is Herman Gillis, de bedenker van de filterbank, een analoge effectenmachine die gebruikt wordt door 's werelds hipste rockgroepen.

Hoe vaak wordt er een nieuw instrument uitgevonden? „Niet zo vaak”, denkt Van Kelst en hij wikt zijn woorden. „Mischien is het wel geleden van de elektrische gitaar dat er zo'n belangrijke nieuwigheid werd ontwikkeld. Ik denk dat het in al zijn eenvoud wel goed is.”

- De Kelstone wordt op 6 maart (20u) voorgesteld in Het Depot in Leuven. Op 24/2 speelt Kelst in 't Stuk in Leuven, op 3/3 in café Den Deugniet in Haasrode.
- „Soul” is te koop op:
- www.belgianmusiconline.be
- www.kelst.be